

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

1959 · 50 · 2009

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СУД З ПРАВ ЛЮДИНИ

П'ЯТА СЕКЦІЯ

**СПРАВА «СОРОКІНА ТА ГОНЧАРЕНКО ПРОТИ УКРАЇНИ»
CASE OF SOROKINA AND GONCHARENKO v. UKRAINE**

(Заяви №№ 41313/06 та 42206/06)

РІШЕННЯ

СТРАСБУРГ

30 липня 2009

ОСТАТОЧНЕ

30/10/2009

Це рішення може підлягати редакційним виправленням

РІШЕННЯ У СПРАВІ «СОРОКІНА ТА ГОНЧАРЕНКО ПРОТИ УКРАЇНИ» 1

У справі «Сорокіна та Гончаренко проти України»

Європейський суд з прав людини (п'ята секція), засідаючи палатою, до складу якої увійшли:

ПеерЛоренцен(*PeerLorenzen*), Голова,
Рената Ягер(*RenateJaeger*),
Карел Юнгвірт(*KarelJungwiert*),
РайтМаруст(*RaitMaruste*),
МирянаЛазароваТрайковська(*MirjanaLazarovaTrajkovska*),
ЗдравкаКалайджиєва(*ZdravkaKalaydjieva*), судді,
Станіслав Шевчук (*StanislavShevchuk*), суддя *ad hoc*,
та Стівен Філліпс (*StephenPhillips*), *заступник Секретаря секції*,
після обговорення за зачиненими дверима 7 липня 2009 року
постановляє таке рішення, яке було ухвалено у той день:

ПРОЦЕДУРА

1. Справу було розпочато за заявами (№ 41313/06 та № 42206/06), які подали до Суду проти України дві громадянки України — пані Марія Олексіївна Сорокіна (далі — перша заявниця) та пані Любов Іванівна Гончаренко (далі — друга заявниця) — 9 жовтня 2006 року на підставі статті 34 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (далі — Конвенція) .

2. Уряд України (далі — Уряд) представляв його Уповноважений — пан Ю. Зайцев.

3. 11 червня 2006 року Голова п'ятої секції вирішив повідомити про ці заяви Уряд. Також було вирішено одночасно розглянути питання щодо суті та прийнятності заяв (пункт 3 статті 29).

ФАКТИ

I. ОБСТАВИНИ СПРАВИ

4. Перша заявниця народилася у 1947 році, а друга — у 1949 році. Обидві заявниці проживають у м. Миколаєві, Україна.

5. Двома окремими рішеннями від 9 грудня 2002 року Заводський районний суд м. Миколаєва присудив першій заявниці 6932 грн¹, а другій заявниці — 4329,73 грн² заборгованості із заробітної плати та інших виплат, що мали бути виплачені відкритим акціонерним товариством «Чорномормеблі» (далі — підприємство-боржник).

6. На дату постановлення рішень державне підприємство «Чорноморський суднобудівний завод» володіло 51 % акцій підприємства-боржника.

2 РІШЕННЯ У СПРАВІ «СОРОКІНА ТА ГОНЧАРЕНКО ПРОТИ УКРАЇНИ»

¹Приблизно 1331 євро.

²Приблизно 831 євро.

7. Рішення набрали законної сили, і було відкрито виконавче провадження.

8. У період між квітнем та червнем 2003 року перша заявниця отримала 2425,59 грн., а друга — 1567,38 грн. як часткову виплату заборгованості за рішеннями суду.

9. Листом від 5 липня 2003 року державна виконавча служба повідомила заявниць про те, що фінансових активів підприємства-боржника не вистачало для стягнення повної суми заборгованості. Державна виконавча служба також пояснила, що інші активи не могли бути реалізовані, оскільки держава володіла 51 % акціонерного капіталу підприємства-боржника. Відповідно підприємство-боржник підпадало під дію Закону України «Про введення мораторію на примусову реалізацію майна» від 29 листопада 2001 року.

10. 3 5 травня 2004 року держава володіла 9,64 % акцій Чорноморського суднобудівного заводу.

11. Листом від 11 квітня 2006 року державна виконавча служба запропонувала заявницям залишити за собою непродане майно підприємства-боржника як компенсацію заборгованості за рішеннями суду, але заявниці не погодилися на це.

12. У лютому 2007 року щодо підприємства-боржника було розпочато процедуру банкрутства. 12 червня 2007 року його було визнано банкрутом.

13. У вересні 2007 року виконавче провадження було закінчено, оскільки підприємство-боржника було визнано банкрутом. Процедура ліквідації підприємства досі триває.

II. ВІДПОВІДНЕ НАЦІОНАЛЬНЕ ЗАКОНОДАВСТВО

14. Відповідне національне законодавство викладено у рішенні від 27 липня 2004 року у справі «*Ромашов проти України*» (*Romashov v. Ukraine*, заява № 67534/01, пп. 16–19) та у рішенні від 26 квітня 2005 року у справі «*Сокур проти України*» (*Sokur v. Ukraine*, заява № 29439/02, пп. 17–22).

ПРАВО

I. ОБ'ЄДНАННЯ ЗАЯВ

15. Відповідно до пункту 1 правила 42 Регламенту Суду Суд вирішує об'єднати заяви з огляду на спільність їхнього фактичного та юридичного підґрунтя.

РІШЕННЯ У СПРАВІ «СОРОКІНА ТА ГОНЧАРЕНКО ПРОТИ УКРАЇНИ» 3

II. СТВЕРДЖУВАНЕ ПОРУШЕННЯ ПУНКТУ 1 СТАТТІ 6
КОНВЕНЦІЇ
ТА СТАТТІ 1 ПЕРШОГО ПРОТОКОЛУ ДО КОНВЕНЦІЇ

16. Заявниці скаржилися за пунктом 1 статті 6 Конвенції та статтею 1 Першого протоколу на невиконання підприємством-боржником рішень суду, постановлених на їхню користь. Зазначені вище положення у відповідних частинах передбачають таке:

Пункт 1 статті 6

«Кожен має право на справедливий і публічний розгляд його справи упродовж розумного строку незалежним і безстороннім судом, встановленим законом, який вирішить спір щодо його прав та обов'язків цивільного характеру...»

Стаття 1 Першого протоколу

«Кожна фізична або юридична особа має право мирно володіти своїм майном. Ніхто не може бути позбавлений своєї власності інакше як в інтересах суспільства і на умовах, передбачених законом і загальними принципами міжнародного права».

A. Прийнятність

17. Уряд стверджував, що заявниці не скористалися можливістю звернутися із заявою про визнання кредиторами у справі про банкрутство та ліквідацію підприємства боржника і не оскаржили до національних судів дії державної виконавчої служби щодо стверджуваного неналежного виконання рішень, постановлених на їхню користь.

18. Заявниці не погодилися.

19. Суд зазначає, що аналогічні заперечення вже були відхилені у низці рішень, ухвалених Судом (див. ухвалу від 16 грудня 2003 року щодо прийнятності у справі «Сокур проти України» (*Sokur v. Ukraine*), заява № 29439/02, рішення від 11 жовтня 2005 року у справі «Сичов проти України» (*Sychev v. Ukraine*), заява № 4773/02, пп. 42–46, та рішення від 20 вересня 2005 року у справі «Трихліб проти України» (*Trykhlub v. Ukraine*, заява № 58312/00, пп. 38–43). Суд вважає, що у цій справі ці заперечення повинні бути відхилені з тих самих підстав.

20. Суд зазначає, що заяви не є явно необґрунтованими у розумінні пункту 3 статті 35 Конвенції. Суд також зазначає, що вони не є неприйнятними з будь-яких інших підстав. Тому вони повинні бути визнані прийнятними.

B. Суть

21. У своїх зауваженнях щодо суті Уряд навів доводи, аналогічні тим, що наводились у справі «Войтенко проти України» (*Voytenko v. Ukraine*) та у справі «Соловійов проти України» (*Solovyev v. Ukraine*),

4 РІШЕННЯ У СПРАВІ «СОРОКІНА ТА ГОНЧАРЕНКО ПРОТИ УКРАЇНИ»

стверджуючи, що не було жодних порушень ані пункту 1 статті 6 Конвенції, ані статті 1 Першого протоколу (див. рішення від 29 червня 2004 року у справі «Войтенко проти України» (*Voityenko v. Ukraine*), заява № 18966/02, п. 37, та рішення від 14 грудня 2006 року у справі «Соловійов проти України» (*Solovyev v. Ukraine*), заява № 4878/04, п. 17).

22. Уряд також стверджував, що з 5 травня 2004 року держава не здійснювала контроль діяльності підприємствабержника. Насамкінець, Уряд стверджував, що національні органи пропонували, щоб заявниці прийняли майно підприємстваборжника як компенсацію заборгованості за рішеннями суду, але заявниці не виявили до цього жодного інтересу.

23. Заявниці не погодилися.

24. Суд зазначає, що грошові кошти, присуджені заявникам національним судом, залишалися несплаченими протягом більше шести років та п'яти місяців.

25. Суд також зазначає, що він уже встановлював порушення пункту 1 статті 6 Конвенції та статті 1 Першого протоколу у справах, подібних до цієї (див. вищезазначене рішення у справі «Соловійов проти України» (*Solovyev v. Ukraine*), п. 24, та рішення від 14 червня 2007 року у справі «Логвинов проти України» (*Logvinov v. Ukraine*), заява № 1371/03, п. 19).

26. Розглянувши усі наявні у нього матеріали, Суд вважає, що Уряд не навів жодного факту чи аргументу, здатного переконати його дійти іншого висновку в цій справі.

27. Відповідно мало місце порушення пункту 1 статті 6 Конвенції та статті 1 Першого протоколу до Конвенції.

II. ЗАСТОСУВАННЯ СТАТТІ 41 КОНВЕНЦІЇ

28. Стаття 41 Конвенції передбачає:

«Якщо Суд визнає факт порушення Конвенції або протоколів до неї і якщо внутрішнє право відповідної Високої Договірної Сторони передбачає лише часткове відшкодування, Суд, у разі необхідності, надає потерпілій стороні справедливую сатисфакцію».

A. Шкода

29. Кожна із заявниць вимагала виплати існуючої заборгованості за рішеннями суду, постановленими на їхню користь, як відшкодування матеріальної шкоди. Також перша заявниця вимагала 5711 євро, а друга заявниця 5439 євро відшкодування моральної шкоди.

30. Уряд не погодився з цими вимогами заявниць.

РІШЕННЯ У СПРАВІ «СОРОКІНА ТА ГОНЧАРЕНКО ПРОТИ УКРАЇНИ» 5

31. Суд вважає, що Уряд має виплатити заявникам суму існуючої заборгованості за судовими рішеннями, постановленими на їхню користь, як відшкодування матеріальної шкоди. Суд також вважає, що заявниці зазнали моральної шкоди в результаті встановлених порушень. Здійснюючи оцінку на засадах справедливості, як цього вимагає стаття 41 Конвенції, Суд присуджує заявникам по 2000 євро відшкодування моральної шкоди кожній.

В. Судові та інші витрати

32. Заявниці не подавали окремих вимог щодо компенсації судових та інших витрат, тому Суд нічого не присуджує.

С. Пеня

33. Суд вважає за належне призначити пеню на підставі граничної позичкової ставки Європейського центрального банку, до якої має бути додано три відсоткові пункти.

ЗА ЦИХ ОБСТАВИН СУД ОДНОГОЛОСНО

1. *Вирішує* об'єднати заяви.
2. *Оголошує* заяви прийнятними.
3. *Постановляє*, що мало місце порушення пункту 1 статті 6 Конвенції.
4. *Постановляє*, що мало місце порушення статті 1 Першого протоколу до Конвенції.
5. *Постановляє*, що:
 - (a) упродовж трьох місяців з дати, коли це рішення набуде статусу остаточного відповідно до пункту 2 статті 44 Конвенції, держававідповідач має сплатити такі суми:
 - (i) існуючу заборгованість за рішеннями суду, постановленими на користь заявниць як відшкодування матеріальної шкоди;
 - (ii) 2000 (дві тисячі) євро кожній заявниці відшкодування моральної шкоди, разом з будь-якими податками, що можуть нараховуватись; ця сума має бути конвертована в національну валюту держави відповідача за курсом на день здійснення платежу;
 - (b) зі спливом зазначеного тримісячного строку і до остаточного розрахунку на зазначені вище суми нараховуватиметься простий відсоток (*simple interest*) у розмірі граничної позичкової ставки кредитування Європейського центрального банку, яка діятиме в цей період, до якої має бути додано три відсоткові пункти.
6. *Відхиляє* решту вимог заявниць щодо справедливої сатисфакції.

6 РІШЕННЯ У СПРАВІ «СОРОКІНА ТА ГОНЧАРЕНКО ПРОТИ
УКРАЇНИ»

Учинено англійською мовою та повідомлено письмово 30 липня 2009 року відповідно до пунктів 2 та 3 правила 77 Регламенту Суду.

Стівен ФІЛЛІПС
(*StephenPhillips*)
Заступник Секретаря

Пеер ЛОРЕНЦЕН
(*PeerLorenzen*)
Голова